

# Kirkkonummen varhaiskasvatuksen laatutyön käsikirja



# Laatu



# Mitä on laadukas varhaiskasvatus lapsen näkökulmasta?

kuuluksi ja nähdyksi  
tuleminen  
kaverisihteet  
leikki  
on kavereita, saa leikkiä ja  
turvallinen  
turvallinen  
kaverisuhteet  
turvallinen  
aikuisen  
glädje  
lapselle ennakoitava arki  
sensiitivinen  
vuorovaikutus  
kaverit  
lek  
leikki, ravinto ja lepo  
hyvinvoiva lapsi  
lärasignyasaker  
vuorovaikutus



KIRKKONUMMI  
KYRKLÄTT

Mitä on laadukas  
varhaiskasvatus huoltajan  
näkökulmasta?

pysyvät ihmissuhteet

osallisuus  
kompisrelationer

# pysyvä henkilökunta

turvalliset kasvattajat

## trygghet

mångsidig verksamhet

pysyvä henkilökunta,

## turvallisuus

lapsella on kavereita  
tieto lapsen arjesta

monipuolinen toiminta

terveellinen ja turvallinen  
ympäristö

avoin luottamuksellinen  
yhteistyö

turvalliset ja sensitiiviset  
aikuiset



Mitä on laadukas  
varhaiskasvatus sinun  
näkökulmastasi?

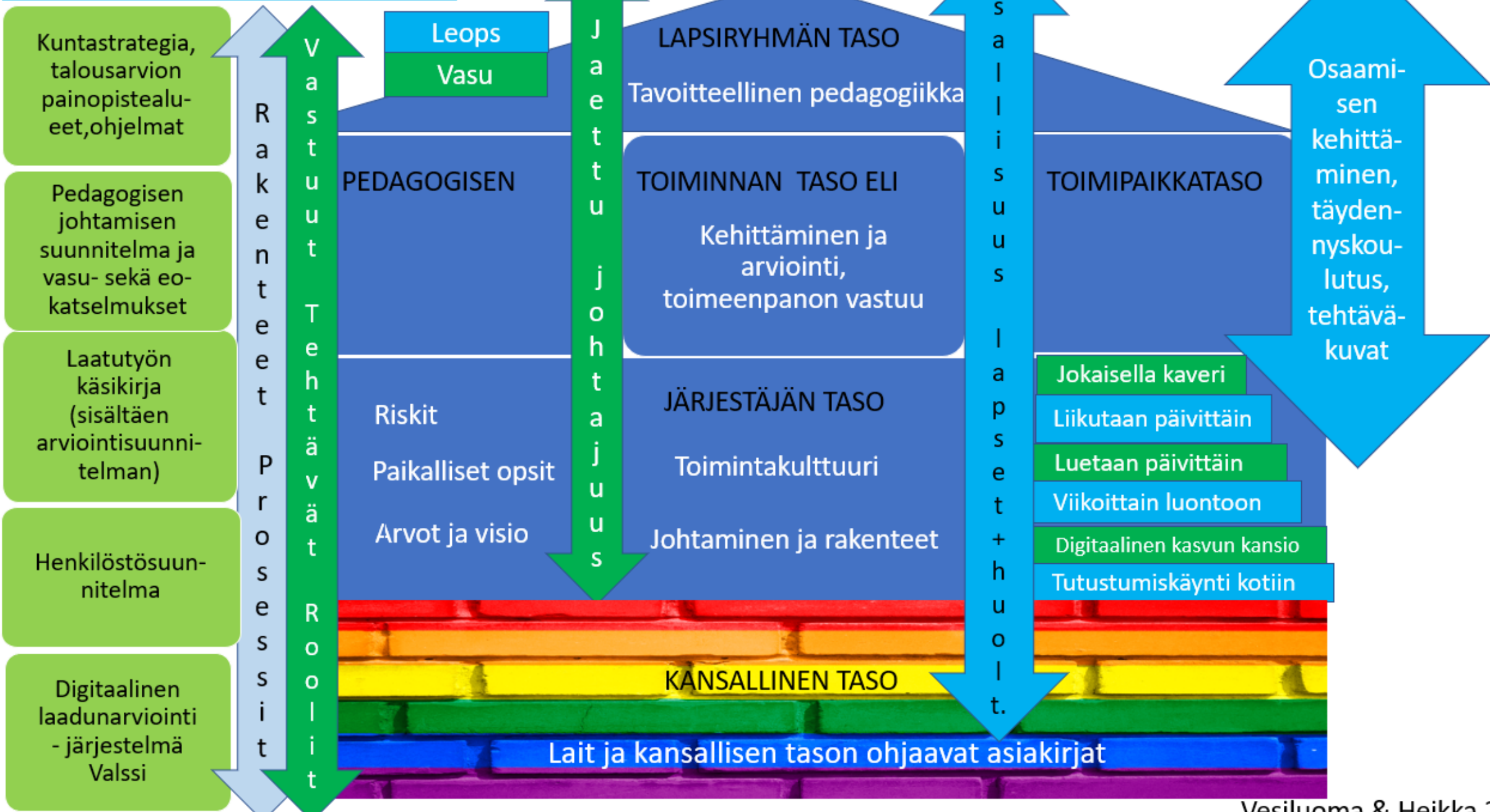




# Laadunhallinnan kokonaisuus

Laadunhallinnan kokonaisuudella tarkoitetaan laadunhallinnan organisoinnista, vastuunjaosta, menettelytavoista ja resursseista muodostuvaa systemaattista kokonaisuutta

# Laadunhallinnan kokonaisuus



# Ympäristön vaikutukset laadunhallintaan



# Varhaiskasvatuksen järjestämisen ja tuottamisen reunaehdot – kompleksisen ympäristön vaikutukset laadunhallintaan



# Arvot



### **Kestävyys**

Teemme ratkaisuja ja valintoja, jotka ovat oikeudenmukaisia ja kestäviä ympäristön, talouden, kuntalaisten ja toiminnan kannalta.

### **Avoimuus**

Kaiken toimintamme lähtökohta on avoimuus ja läpinäkyvyys.

### **Rohkeus**

Kokeilemme ennakkoluulottomasti uusia asioita ja ennakoimme muuttuvaa maailmaa.

### **Luottamus**

Toimintamme perustuu keskinäiseen arvostukseen ja luottamukseen.

# Visio



**Iloiten ja oppien, rohkeasti  
kohti kestäväää elämäntapaa  
- tillsammans**

**Med glädje och lärande,  
modigt mot en hållbar  
livstil- yhdessä**



# Laadun määrittelystä

Laatu on arvosidonnaista.

Laatu on ajassa ja kulttuurissa muuttuvaa (se ei ole objektiivisesti määriteltävää ja staattista).

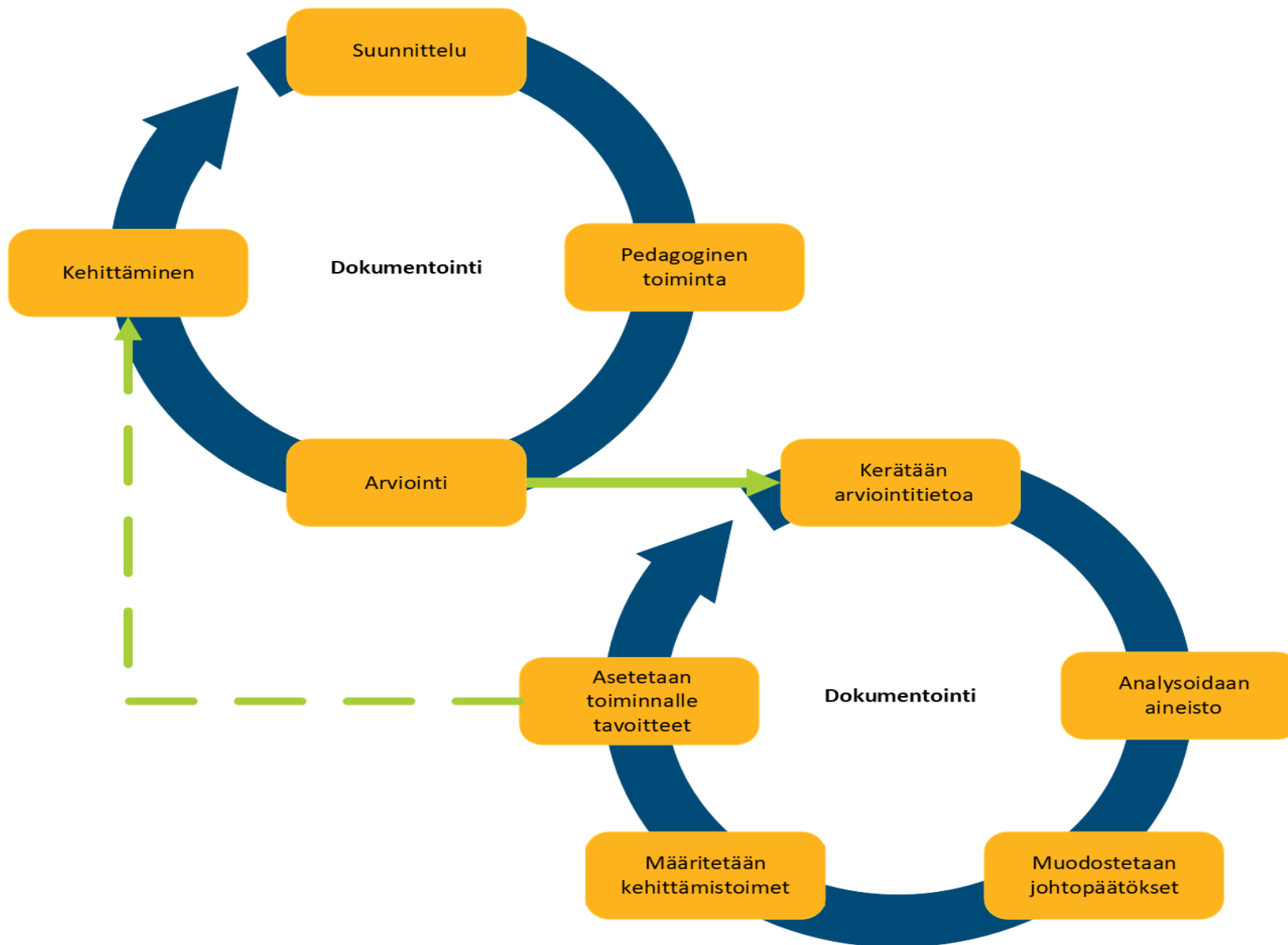
Laatu riippuu vastaajasta, ajasta ja kontekstista.

Laatu rakentuu yhteisessä demokraattisessa keskustelussa.

Laadun määrittely on vaikeaa, mutta tärkeää.

# Jatkuvan parantamisen malli





Jatkuvan parantamisenmalli mukailtu  
Vlasov ym. 2018,32

# Osallisuus ja vaikuttaminen



# Osaamisen kehittäminen

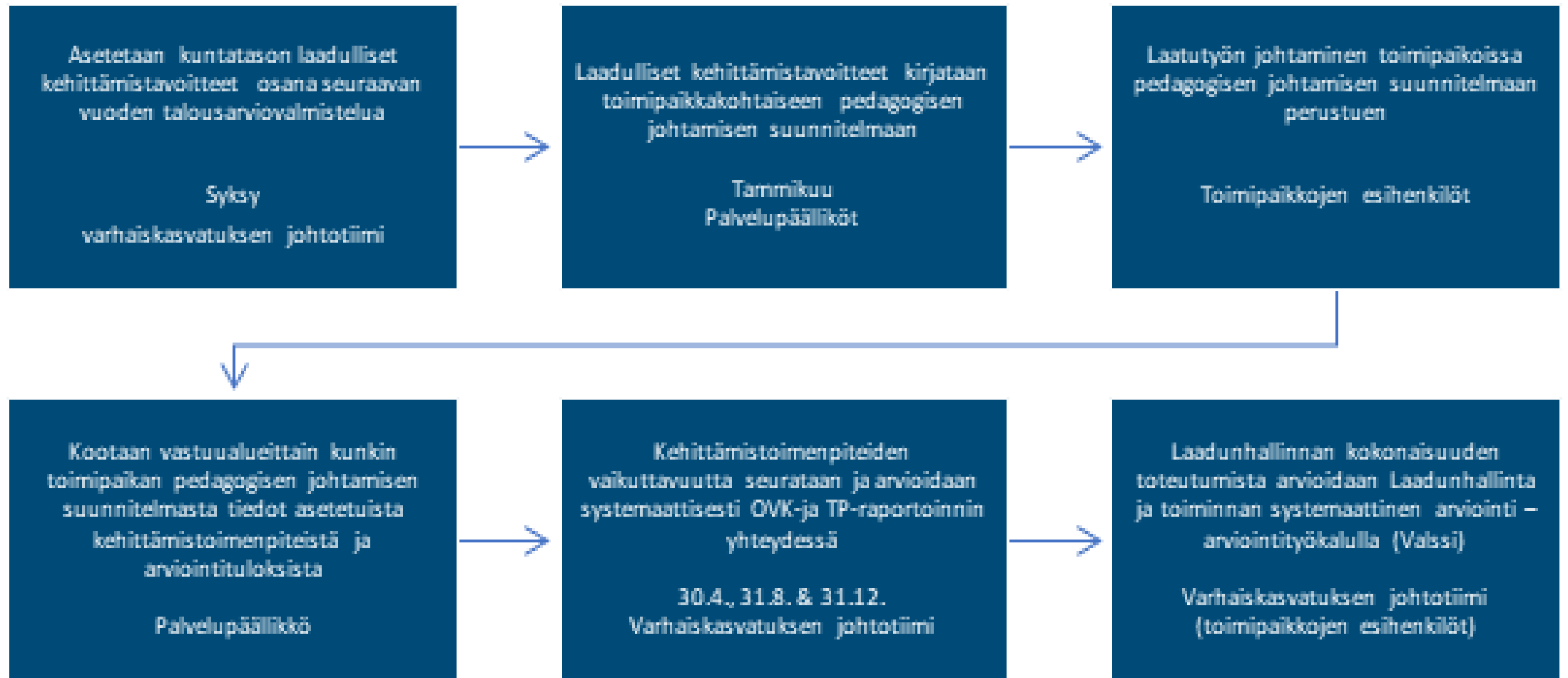


# Laatutyön rakenteet

- Jaettu johtaminen
- Opettajajohtoisuus
- Varhaiskasvatuksen johtotiimi
- Päiväkodin johtajat ja varajohtajat
- Varhaiskasvatus- ja esiopetuskatselmukset
- Varhaiskasvatuksen laatu- ja arviointiryhmä
  - Tuen järjestämisen ryhmä
- Liikkumisen kuntakoordinaatioryhmä

# Laatutyön johtaminen







# Pedagogisen johtamisen suunnitelma



# Ryhmän pedagogisen toiminnan suunnitelma



# Tavoitteiden toteutumisen seuranta



# Arviointi



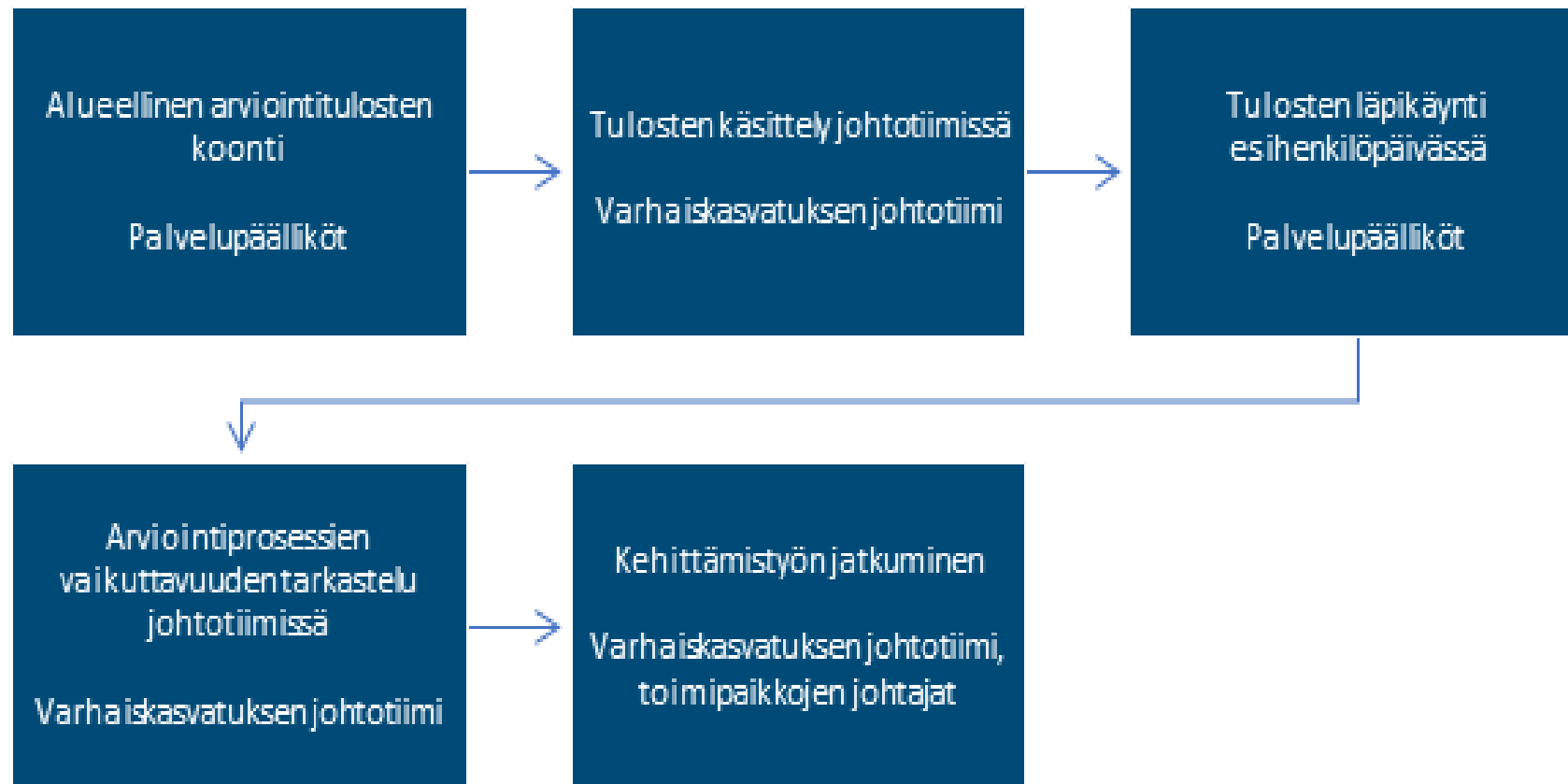
# Arviointi pedagogisen toiminnan tasolla

- Miksi arvioidaan?
- Mitä arvioidaan?
- Miten arvioidaan?
- Milloin arvioidaan?
  - Kuka arvioi?

# Arviointiprosessit



Arvioinnin vuosikello



Arviointitulosten käsittelyprosessi



# Työkalut

- Riskienhallinta ja arviointi
  - Asiakaskysely
  - Tyhy2
- Tuen järjestämisen prosessi
- Nykytilan arviointi (liikkuminen)
- Valssi –laadunarviointijärjestelmä; prosessi- ja rakennetyökalut
  - Kesätoiminnan arviointi

# Arviointitulosten tallentaminen, tiedottaminen ja julkistaminen

## Kasvatus- ja koulutuslautakunnat

- Asiakaskyselyn tulokset (joulukuu, varhaiskasvatusjohtaja)

## Toimipaikkojen esihenkilöt ja henkilöstö

- Tyhy2 käsittely ja tulokset (helmikuu, toimipaikkojen esihenkilöt)
- Työhyvinvointikyselyn käsittely ja tulokset (tammi-helmikuu, toimipaikkojen esihenkilöt)
- Nykytilan arvioinnin tulokset (huhtikuu, toimipaikkojen esihenkilöt)
- Vasu- ja eo-katselmusten koonti (toukokuu, toimipaikkojen esihenkilöt)
- Valssin prosessityökalun toimijatasoisen tulokset (joulukuu, toimipaikkojen esihenkilöt)
- Asiakaskyselyn tulokset (joulukuu, toimipaikkojen esihenkilöt)

## Huoltajat

- Nykytilan arvioinnin toimipaikka- ja toimijatasoiset tulokset (huhtikuu, toimipaikkojen esihenkilöt)
- Valssin prosessityökalun toimipaikka- ja toimijatasoiset tulokset (joulukuu, toimipaikkojen esihenkilöt)
- Asiakaskyselyn tulokset (joulukuu, toimipaikkojen esihenkilöt)

# Lomakkeet ja työvälineet

# Kehkeytyvä asiakirja



Mitä on laadukas  
varhaiskasvatus  
henkilökunnan  
näkökulmasta?

toimiva arki pedagogiikan johtaminen yhteiset toimintatavat  
riittävät resurssit yhteisöllisyys **toimiva**  
suunnittelu-aika lärande **tiimi**

# johtaminen

resurssit  
turvallisuus  
vaikuttamisen rakenteet välbefinnande pätevä henkilöstö  
pätevä henkilölunta ledarskap riittävä ja  
ammattitaitoinen resurssi

työtä tukeva työympäristö



KIRKKONUMMI  
KYRKSLÄTT

# Toimipaikan pedagogisen johtamisen suunnitelma

Laatutyön käsikirjan toteutuminen toimipaikkojen arjen johtamistyössä



# Näkyväksi tekemisen työkalu

Laatutyön käsikirjaan kirjatut prosessit ja kehittämisen tavoitteet tulevat näkyväksi varhaiskasvatuksen arkijohtamisessa Toimipaikan pedagogisen johtamisen suunnitelman kautta.

Toimipaikan ja esihenkilön vuosikello tekevät näkyväksi prosessien aikataulun ja sitouttavat koko henkilöstön mukaan yhteiseen kehittämiseen.

# Arviointi ohjaa tavoitteiden, kriteerien ja mittareiden määrittelyä vuosittain

- Suunnitelman pohjaan kirjatut tavoitteet, kriteerit ja mittarit tulevat esim. strategiasta, talousarvioin tavoitteista tai lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta
- Asiakaskyselyn kautta saadaan näkyväksi kehitettäviä teemoja, joista muotoillaan tavoitteita, kriteereitä ja mittareita.
- Esimerkiksi Nykytilan arvion ja Valssi-arvioinnin kautta tulee esille pedagogisia kehittämisen kohteita, joista valitaan ja muotoillaan kuntatasoisia kehittämisen tavoitteita.

Toimipaikan pedagogisen johtamisen suunnitelman kautta tehdään kehittämistyötä näkyväksi ja mitataan kehittämisen vaikuttavuutta.



Varhaiskasvatuksen konkreettisia laatutavoitteita

# Jaettu pedagoginen johtaminen

Selkeät rakenteet ja pedagogiset työkalut lisäävät esihenkilön ja varhaiskasvatuksen opettajien pedagogisen keskustelun tiloja ja ovat edellytys pedagogiikan laadulliseen kehittämiseen.



Toimipaikan pedagogisen johtamisen suunnitelma on koko työyhteisön yhteinen asiakirja, jossa määritellään yhteisen kehittämisen tavoitteita, toimenpiteitä, aikatauluja ja rooleja.



Toimipaikan johtotiimi (esihenkilö, varajohtaja ja veo) sekä pedagoginen tiimi (toimipaikan varhaiskasvatuksen opettajat) ovat keskeisiä toimijoita suunnitelman laatimisessa, toteuttamisessa ja arvioinnissa.

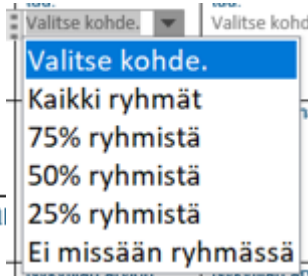


Yhdessä sovitut toimenpiteet siirtyvät osaksi lapsiryhmien arkea Ryhmän pedagogisen toiminnan suunnitelman kautta. Varhaiskasvatuksen opettaja johtaa lapsiryhmän pedagogista kehittämistä ja arviointia.

# Toimipaikan pedagogisen johtamisen suunnitelman osa-alueet

- Toimintakulttuurin kehittäminen
- Pedagogisen johtamisen rakenteet
- Pedagogisen toiminnan kehittäminen ja arviointi
- Asiakaskyselystä johdettu kehittäminen ja arviointi
- Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma
- Henkilöstön työhyvinvoinnin ja osaamisen kehittäminen
- Varhaiskasvatuksen tunnuslukuja

## Pedagogisen toiminnan arviointi ja kehittäminen

Tavoitteet	Kehittämistoimenpiteet ja suunnitelma niiden toteuttamiseen Miten toteutetaan arjessa? Lasten ja huoltajien osallisuus. Vas- tuut ja aikataulu.	Arviointi ja mittarit		
		Osavuotiskatsaus 30.4	Osavuotiskatsaus 31.8.	Tilinpäätös 31.12
<b>Luontopedagogiikan ja lasten luontosuh- teen vahvistaminen</b> [kriteeri]	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä. 	Osuus ryhmistä, joissa tavoite toteu- tuu. Valitse kohde. Arviointi: <input type="text"/>	Osuus ryhmistä, joissa tavoite toteu- tuu. Valitse kohde. Arviointi: <input type="text"/>	Osuus ryhmistä, joissa tavoite toteu- tuu. Valitse kohde. Arviointi: <input type="text"/>
<b>Kestävän kehityksen toiminnan vahvista- minen</b> [kriteeri]	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.	Valittu teema: <input type="text"/> Toimintasuunnitelma palautettu: <input type="text"/> Raportti palautettu: <input type="text"/>	Valittu teema: <input type="text"/>	Valittu teema: <input type="text"/> Toimintasuunnitelma palautettu: <input type="text"/> Raportti palautettu: <input type="text"/>
<b>Liikunnallisen elä- mäntävän edistämi- nen</b> [kriteeri] [kriteeri]	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.	Nykytilan arvion pohjalta tehdyt toi- menpiteet: <input type="text"/>	Nykytilan arvion pohjalta tehdyt toi- menpiteet: <input type="text"/>	Nykytilan arvion poh- jalta tehdyt toimenpi- teet: <input type="text"/>
		Perhetapahtumien päivämäärät ja teemat:		
		Lapsiryhmässä liiku- taan sykeä nostavasti ja hengästyttä- västi päivittäin. Valitse kohde. Arviointi: <input type="text"/>	Lapsiryhmässä liiku- taan sykeä nostavasti ja hengästyttä- västi päivittäin. Valitse kohde. Arviointi: <input type="text"/>	Lapsiryhmässä liiku- taan sykeä nostavasti ja hengästyttä- västi päivittäin.  Valitse kohde. Arviointi: <input type="text"/>
		Henkilöstö keskus- tee huoltajien kanssa lasten moto-	Henkilöstö keskus- teele huoltajien kanssa lasten moto-	Henkilöstö keskus- teele huoltajien kanssa

Jokainen lapsiryhmä viettää viikoittain vähintään yhden luonnossa oppimisen päivän

Vihreä lippu – ohjelman suunnitelmallinen toteuttaminen

Liikunnan nykytilan arvioinnin pohjalta nostetaan kehittämistavoitteet ja toimenpiteet. Lapsiryhmissä liikutaan sykeä nostavasti ja hengästyttävästi päivittäin,



KIRKKONUMMI  
KYRKSLÄTT

# Toimenpiteet ja arviointi toteutuvat ryhmätasolla

Pedagogisen johtamisen suunnitelmaan kirjatut toimenpiteet toteutuvat ryhmätasolla varhaiskasvatuksen opettajan johdolla. **Ryhmän pedagogisen toiminnan suunnitelmaan** kirjataan konkreettinen suunnitelma, jossa otetaan huomioon lasten vahvuudet ja tarpeet. Ryhmätasolla tehtävä arviointi siirtyy osaksi koko toimipaikan arviointia ja kehittämistä varhaiskasvatuksen opettajan kautta.



Kestävä elämäntapa, ryhmäkohtaiset tarkennukset	
<b>Liikunnallinen toimintakulttuuri</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Kahden tunnin fyysisen aktiivisuuden varmistaminen päivittäin</li><li>• Motoristen taitojen havainnointi ja havaintojen kirjaaminen muistiin yhteisesti sovitulla tavoilla</li><li>• Havaintojen hyödyntäminen toiminnan suunnittelussa</li><li>• Taitotasolle soveltuva toiminta systemaattisesti osana kokopäiväpedagogiikkaa</li></ul>	
<b>Lukemisen kulttuuri</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Dialoginen lukeminen</li><li>• Lorut ja kirjallisuus osana kokopäiväpedagogiikkaa</li></ul>	
<b>Luonnossa oppiminen</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Lapsen luontosuhteen vahvistaminen</li><li>• Oppiminen ympäristössä, oppiminen ympäristöstä, toimiminen ympäristön puolesta</li></ul>	
<b>Vihreä lippu – ohjelma</b> <ul style="list-style-type: none"><li>• Valittu teema ja toimenpiteet</li></ul>	
Suunnitelma	Tarkennukset ja arviointi, pvm.

# Asiakaskysely on yksi vaikuttavuuden mittari

Asiakastyytyväisyys vähintään tasolla 4. Asiakaskyselystä 2023 johdettu kehittämistavoite ja toimenpiteet. Asiakaskyselyn toimipaikkakohtaiset tulokset ja toimenpiteet on julkaistu sovitulla tavalla

Jokaisella lapsella on kaveri. Henkilöstö havainnoi lasten välisiä kaverisuhteita ja käyttää havainnoinnin tukena eri menetelmiä.

<b>Asiakaskyselystä johdettu kehittämistavoite</b> [kriteeri]		Tehdyt toimenpiteet: ■	Tehdyt toimenpiteet: ■	Tehdyt toimenpiteet: ■ Asiakaskyselyn tulos: "Minkä arvosanan annatte varhaiskasvatustalouden toimivuudesta?": ■
<b>Kiusaamisen, häirinnän ja väkivallan ehkäisyn toimipaikkakohtainen suunnitelma</b> [info] [kriteeri]	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.	Käytetyt havainnointimenetelmät ■	Käytetyt havainnointimenetelmät ■	Asiakaskyselyn tulos: "Onko lapsellasi kaveri?" ■
<b>Muu mahdollinen kehittämistavoite</b>	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.	Kirjoita tekstiä napsauttamalla tai napauttamalla tätä.		

# Tunnusluvut

Linkki koko kunnan tilastoihin. Koko kunnan tiedolla johtamisen väline

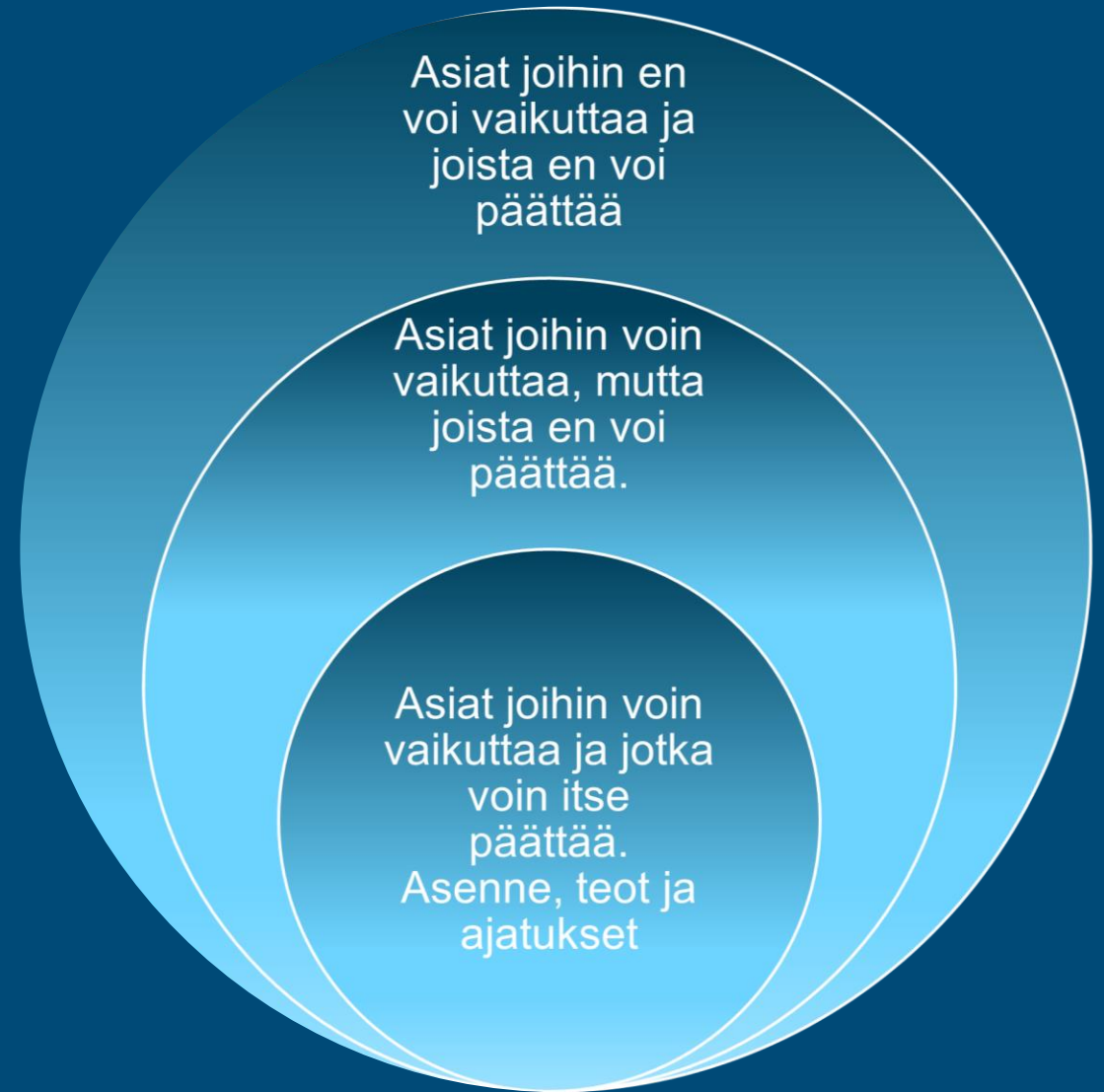
## [Linkki Pedagogisen johtamisen tilastoihin](#)

Talous-, täyttö-, kelpoisuus- ja sairauspoissaoloseuranta				
Tavoitteet	Mittari	Arviointi		
		Osavuotiskatsaus 30.4	Osavuotiskatsaus 31.8	Tilinpäätös 31.12
Kunnallisten päiväkotien täyttö on vähintään <u>98%</u>	Täyttöaste (%)			
Lakisääteisen kasvatushenkilöstön (myös sijaiset yli 5kk) kelpoisuusaste <u>100%</u> kunnallisessa varhaiskasvatuksessa	Varhaiskasvatuksen opettajien kelpoisuusaste (%)			
	Varhaiskasvatuksen lastenhoitajien kelpoisuusaste (%)			
Toimintakulut toteutuvat budjetin sisällä	Varhaiskasvatuksen toimintakulut toteuma (%)			
	Esiopetuksen toimintakulut toteuma (%)			
Henkilöstön sairauspoissaolopäivien määrä on alle 15 päivää vuodessa	Henkilöstön sairauspoissaolopäivien määrä			



# Toimipaikan ja esihenkilön vuosikello

- Tuo näkyväksi asiat, joita aikaisemmin oli useassa vuosikellossa/tiedotettiin monilla viesteillä
- Mahdollisuus ennakoida ja delegoida, päiväkodin johtotiimin ja pedagogisen tiimin yhteinen työkalu ja tiimien työkalu.
- Varhaiskasvatus liittyy monen muun palvelualueen prosesseihin.
- Varhaiskasvatuksen omia prosesseja voidaan tarkastella ja muokata yhteisen arvioinnin kautta tarkoituksenmukaiseksi.



# Toimipaikan pedagogisen johtamisen vuosikello

	Elokuu	Syyskuu	Lokakuu	Marraskuu	Joulukuu
<p><b>Johtaja/johtotiimi</b></p> <p><b>Kirjaa itse: varhaiskasvatuskatselmuksen ajankohta!</b></p> <p><b>Muista ilmoittaa päällikölle kiinteistöä koskevat katselmuspäivät.</b></p> <p><b>Motoristen taitojen havainnointi kaikille lapsille ennen vasu-/leops-keskustelua. Yhteydenotto hankekoordinaattoriin, jos taidoissa on puutteita/haasteita</b></p>	<p>13.8 ledarteam</p> <p>14.8 Lapsen vasu –paja Veikkola klo 12.30-14.00 <a href="#">ilmoittaudu</a></p> <p>15.8 esihenkilöpäivä, teams</p> <p>15.8. mennessä Moniku –tilastot</p> <p>21.8. Lapsen vasu –paja Keskusta klo 12.30-14 <a href="#">ilmoittaudu</a></p> <p>22.8. Lapsen vasu – paja Masala klo 12.30-14 <a href="#">ilmoittaudu</a></p> <p>22.8 AA</p> <p>29.8 esihenkilöpäivä, Kajanus</p> <p>30.8. osavuotiskatsaus (raportointi 6.9 mennessä)</p> <p>30.8 kirjaa 1.1.2024-31.7.2024 väiltä henkilöstön koulutukset Vardaan <a href="#">Linkki exceliin</a></p> <p>Aikatauluta turvallisuusasiat vuosikelloon.</p> <p>Muista harkkapaikat Tiitus-harkka.</p>	<p>2.9. kuntapeda, Kasvun kansiot</p> <p>5.9. AA</p> <p>10.9 Uusien työntekijöiden info</p> <p>10.9 ledarteam</p> <p>10.9 TJR</p> <p>12.9 esihenkilöpäivä, teams</p> <p>9.9 AA</p> <p>10.9 Uusien työntekijöiden info klo 12-15.30</p> <p>Syyslomakysely</p> <p>15.9. mennessä Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma, Esi- ja alkuopetuksen toiminnallisen yhteistyön vuosikello, tiedot toimipaikan opiskeluhuollon järjestämisestä</p> <p>15.9 mennessä Moniku –tilastot</p> <p>18.9 Ryhmän pedagogisen toiminnan suunnittelu -paja</p> <p>12.30-14 keskusta <a href="#">ilmoittaudu</a></p> <p>24.9 Ryhmän pedagogisen toiminnan suunnittelu -paja</p> <p>12.30-14 Veikkola <a href="#">ilmoittaudu</a></p> <p>25.9 Ryhmän pedagogisen toiminnan suunnittelu -paja</p> <p>12.30-14 Masala <a href="#">ilmoittaudu</a></p> <p>26.9 esihenkilöpäivä, Sjöckulla</p> <p>30.9.2024 mennessä turvallisuus- ja pelastussuunnitelma</p> <p>30.9. mennessä lukuvuosisuunnitelman ja opiskeluhuollon käsitelty huoltajien ja henkilöstön kanssa</p>	<p>Valssi-arviointi alkaa vk.40-42</p> <p>Valssin lapsiryhmäkohtaiset pohdinnat vk. 43-46</p> <p>3.10 AA</p> <p>8.10 ledartem</p> <p>8.10 TJR</p> <p>10.10 esihenkilöpäivä, teams</p> <p>15.10. mennessä Moniku – tilastot</p> <p>17.10 AA</p> <p>14.10.2024 – pe 18.10.2024</p> <p>Syysloma</p> <p>21.10 kuntapeda</p> <p>24.10 esihenkilöpäivä, Nissniku</p> <p>31.10 AA</p> <p>Asiakaskyselyn ajankohta 30.9-13.10.2024</p> <p>Varhaiskasvatuksen asiakaskysely on avoimna</p>	<p>Valssin toimipaikkatasoinen arviointikeskustelu ja yhteenvedon kirjaaminen vk.47-48</p> <p>Joululomakysely 28.10. – 10.11.2024</p> <p>5.-6-11 Johtajuusfoorumi</p> <p>7.11 esihenkilöpäivä, teams</p> <p>12.11 ledarteam</p> <p>12.11 TJR</p> <p>14.11 AA</p> <p>15.11. mennessä Moniku –tilastot</p> <p>21.11 esihenkilöpäivä, Kirkkonummisali, varajohtajat</p> <p>28.11 AA</p> <p>30.11. mennessä asiakaskyselyn tulosten käsittely ja palaute huoltajille</p> <p>30.11.mennessä toimipaikan arviointikeskustelu ja yhteenvedo Valssiin</p>	<p>Käynnistä nykytilan arvioinnin prosessi.</p> <p>2.12 Kuntapeda</p> <p>5.12. esihenkilöpäivä, teams</p> <p>10.12 TJR arviointi</p> <p>12.12 AA</p> <p>15.12. mennessä Moniku –tilastot</p> <p>17.12 ledarteam</p> <p>19.12 esihenkilöpäivä/tyhy Kajanus</p> <p>21.12.2024- 6.1.2025 Joululoma</p> <p>31.12 Tiilinpäätös (raportointi 10.1mennessä</p> <p>31.12. Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelman arviointi</p> <p>Kirjaa 1.8.2024-31.12.2024 väiltä henkilöstön koulutukset Vardaan 31.1 mennessä <a href="#">Linkki exceliin</a></p>

# Ajassa muuttuva, yhdessä luotu

- Pedagogisen johtamisen suunnitelman tavoitteet, kriteerit ja mittarit päivitetään vuosittain laajan arvioinnin ja pedagogisen keskustelun kautta.
- Toimipaikkojen henkilöstö osallistuu keskusteluun toimipaikkatasolla, päiväkotien johtajat esihenkilöiden kokouksissa. Arviointi- ja laaturyhmä kommentoi luonnosta ja varhaiskasvatuksen johtotiimi vahvistaa suunnitelman vuosittain.

*Iloiten ja oppien, rohkeasti kohti kestäväää elämäntapaa - tillsammans*

Kiitos!

